

ASIA

Valitusasian pitkä käsittelyaika hallinto-oikeudessa

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 4.10.2018 osoittamassaan kirjoituksessa arvostellut Vaasan hallinto-oikeuden menettelyä. Kunnallisvalitus oli jätetty hallinto-oikeuteen helmikuussa 2016, eikä päätöstä asiassa ollut tehty vielä kantelun tekemisen ajankohtaan mennessä. Kun valituksen käsittelyaikaa on tiedusteltu asian käsittelijältä Vaasan hallinto-oikeudesta, hän on kantelun mukaan antanut jatkuvasti erilaista tietoa käsittelyn etenemisestä ja ratkaisun ajankohdasta.

SELVITYS

Vaasan hallinto-oikeuden ylituomarin lausunto ja 1. osaston johtajan selvitys ovat saapuneet 3.12.2018. Jäljennös näistä toimitetaan kantelijalle tämän päätöksen liitteenä.

RATKAISU

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 30 a §:n mukaan valitusviranomaisen on asianosaisen pyynnöstä ilmoitettava hänelle arvio asian käsittelyajasta.

Vaasan hallinto-oikeuden ylituomari toteaa lausunnossaan, että yleiset syyt kunnallisasioiden tilanteeseen ja asioiden viipymiseen Vaasan hallinto-oikeudessa on kerrottu aiemmin vuonna 2018 apulaisoikeuskanslerille annetussa laajassa selvityksessä. Sen antamisen jälkeen on ilmennyt uusia seikkoja, jotka ovat viivästyttäneet asioiden käsittelyä. Näitä ovat muun muassa sairaustapaukset. Vuonna 2019 hallinto-oikeudella on kuitenkin lausunnon mukaan enemmän henkilötövuosia käytettävissään, ja tulevaisuudessa nimityksissä voidaan ottaa huomioon ruuhkautuneiden asiaryhmien aiheuttamat osaamistarpeet.

Hallinto-oikeuden 1. osaston johtajan selvityksen mukaan lausunto kantelussa tarkoitetun valituksen johdosta ja vastine lausunnosta on annettu toukokuussa 2016. Valittajat ovat lokakuussa 2017 tiedustelleet asian käsittelyaikaa ja toimittaneet lisäselvitystä. Eräs toinen joulukuussa 2017 vireille tullut valitusasia liittyi tähän kysymyksessä olevaan valitusasiaan siten, että valitusten ratkaisemista samalla kertaa pidettiin aiheellisenä. Jälkimmäisessä asiassa lausunto ja vastine sekä lisäselvityksiä toimitettiin keväällä 2018 hallinto-oikeuteen. Esittelijän päätösesitykset molemmissa asioissa ovat valmistuneet kesäkuussa 2018. Asiat on ratkaistu istunnossa 3.10.2018, mutta esittelijä on jäänyt virkavapaalle pian istunnon jälkeen, ja on selvityksen mukaan epävarmaa, ovatko päätökset annettavissa vuoden 2018 puolella.

Arviointi

Vaasan hallinto-oikeudesta saadun tiedon mukaan kantelukirjoituksen tarkoittamaan valitukseen on annettu ratkaisu 14.2.2019. Asian käsittely on näin ollen kestänyt hallinto-oikeudessa lähes kolme vuotta.

Selvityksen mukaan asian käsittely on viivästynyt muun muassa sen vuoksi, että erään toisen valituksen ratkaisemista samaan aikaan pidettiin aiheellisenä. Asiassa on myös hankittu lisäselvityksiä. Käsittely on viivästynyt kuitenkin myös osaston vaikean työtilanteen sekä sairaustapausten vuoksi. Saadun selvityksen perusteella katson, että valituksen noin kolmen vuoden käsittelyaikaa on pidettävä perustuslain 21 §:n säännös huomioon ottaen selvästi liian pitkänä, eikä valituksen käsittely ole tapahtunut näin ollen ilman aiheetonta viivytyksiä.

Kantelijan esittämiin asian käsittelyvaihetta koskeviin tiedusteluihin on annettu vastauksia, mutta arviot ovat muuttuneet asian käsittelyn edetessä. Maaliskuussa 2018 annetun arvion mukaan päätös annettaisiin kesäkuussa 2018. Viimeisimmän arvion mukaan valitus olisi käsitelty syyskuussa 2018. Päätös annettiin lopulta viisi kuukautta myöhemmin. Hallintolainkäyttölain 30 a §:n esitöiden mukaan arvion tarkoituksena olisi olla informatiivinen, eikä se sitoisi tuomioistuinta. Lainkohdan tarkoituksen ei voida kuitenkaan katsoa toteutuvan, jos arviot poikkeavat hyvin paljon todellisesta käsittelyajankohdasta.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Saatan Vaasan hallinto-oikeuden tietoon edellä kerrotun käsitykseni valituksen käsittelyn viivästymisestä sekä käsittelyvaihetta koskeviin tiedusteluihin vastaamisesta.

Huomioon ottaen sen, että olen 13.12.2018 antanut Vaasan hallinto-oikeuden pitkistä käsittelyajoista ratkaisuni OKV/10/50/2018, jossa muun muassa pyysin hallinto-oikeuden ylituomaria toimittamaan 30.6.2019 mennessä ajantasaiset tiedot toukokuun lopussa 2019 vireillä olevasta 30 vanhimmasta valitusasiasta, ei asia anna aiheita muihin toimenpiteisiin.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijäneuvos

Outi Kostama

OIKEUSKANSLERIN VIRASTO